

Huvudman

AB Dormsjöskolan
Organisationsnummer 556769-2081
info@dormsjoskolan.com

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Dormsjöskolan i Hedemora kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) AB Dormsjöskolan att senast den **30 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om AB Dormsjöskolan inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § och 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

AB Dormsjöskolan ska vidta följande åtgärder

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

1. Se till att undervisningen i ämnena geografi, hem- och konsumentkunskap, religionskunskap, samhällskunskap och slöjd i årskurserna 7-9 bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något undantag från dessa krav. Huvudmannen ska inkomma med annonser från samtliga rekryteringsförsök som genomförts under perioden från den 28 oktober 2025 till den 30 januari 2026. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 30 januari 2026. Om huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation eller rätt behörighet, ska huvudmannen inkomma med en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Inkom även med ett underlag som styrker deras erfarenhet och utbildningsbakgrund. (2 kap. 13 § och 18 § skollagen)

Särskilt stöd

1. Se till att beslut om särskilt stöd i form av anpassad studiegång fattas i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att beslut om anpassad studiegång ska innehålla information om vilka avvikelser som har gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Huvudmannen ska i samband med redovisningen ge in samtliga beslut om anpassad studiegång samt de åtgärdsprogrammen som innefattar anpassad studiegång i samband med redovisning av vidtagna åtgärder den 30 januari 2026. (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen, 31 och 32 §§ förvaltningslagen [2017:900])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser undervisningen bedrivs under ledning av lärare.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:6160) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 inlett en tillsyn av Dormsjöskolan i Hedemora kommun. Utbildningen vid skolan omfattar grundskolan i årskurserna 1-9. Vid tiden för tillsynsbesöket gick det tio elever på skolan i årskurserna 4 -9.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Dormsjöskolan följer gällande bestämmelser om undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, undervisningen bedrivs under ledning av lärare och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, lärarresurser och rektor samt lektionsobservationer den 27 augusti 2025 och den 28 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram och förteckning över undervisande lärare. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i samband med tillsynen inkommit med en förteckning över undervisande lärare på skolan. Av ingiven lärarförteckning framgår att sju av nio lärare är legitimerade och behöriga att bedriva undervisningen i de ämnen som de undervisar eleverna i på skolan. Det framgår vidare att tre lärare saknar behörighet att bedriva undervisningen i ett flertal ämnen som de undervisar i, varpå två av lärarna saknar lärarlegitimation.

Av lärarförteckningen och intervju med rektorn framgår att läraren som undervisar eleverna i ämnena hem- och konsumentkunskap i årskurs 4-9 och i slöjd i årskurs 4-9 saknar lärarlegitimation. Läraren är visstidsanställd med en termin i taget och varit anställd på skolan sedan terminsstart 2025. Det framgår vidare att läraren som undervisar eleverna i slöjd i årskurs 4-9 också saknar lärarlegitimation. Läraren är visstidsanställd och har varit anställd på skolan i två och ett halvt år. Läraren läser på halvtid mot ämnesbehörighet i trä- och metallslöjd och har hittills läst i ett år. Av huvudmannens yttrande framgår att när läraren är klar med sin ämnesbehörighet ska läraren därefter komplettera sin utbildning med antingen KPU (kompletterande pedagogisk utbildning) eller VAL (vidareutbildning av lärare). Vidare framgår det att läraren som undervisar eleverna i ämnena geografi, religionskunskap och samhällskunskap i årskurs 7-9 visserligen har lärarlegitimation men saknar behörighet att bedriva undervisningen i de ämnena. Läraren har undervisat i ämnena i fem år och läser lärarlyftet för behörighet i geografi i årskurs 7-9.

Av lärarförteckningen framkommer också att det finns en annan lärare på skolan som är legitimerad och behörig att undervisa eleverna i årskurs 4-9 i ämnena geografi, religionskunskap och samhällskunskap. Läraren undervisar endast i ämnet bild på skolan. Rektorn uppger i intervju att

läraren av organisatoriska skäl inte undervisar i ämnena geografi, religionskunskap och samhällskunskap då läraren istället undervisar på den anpassade gymnasieskolan.

Skolinspektionen har tagit del av en annons som publicerades i juni 2025. Av inlämnad annons framgår att skolan söker en legitimerad lärare till grundskolan/anpassade grundskolan i årskurs 4-6. Rektorn uppger i intervju att syftet med annonsen var att få behöriga sökanden till skolan samt att annonsen också var riktad mot den anpassade grundskolan. Rektorn uppger vidare att målet är att ha legitimerade och behöriga lärare i alla ämnen på skolan och att han ska annonsera efter lärare i ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver (prop. 2009/10:65 s. 262, 269 och 649).

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84f). Vidare anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut.

Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Dormsjöskolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav avseende att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare.

Av utredningen framgår att eleverna undervisas av lärare som saknar behörighet i ämnena hem- och konsumentkunskap och slöjd i årskurs 4-9 samt geografi, religionskunskap och samhällskunskap i årskurs 7-9. Det framgår vidare att rektorn visserligen försökt att rekrytera legitimerade och behöriga lärare till skolan men enligt inlämnad annons har rektorn endast annonserat efter lärare för undervisning i årskurserna 4-6.

Av skollagen framgår att huvudregeln är att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisning. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven på legitimation och behörighet eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. Lärare utan legitimation och rätt behörighet får endast undantagsvis bedriva undervisning och detta under en begränsad tid. Av förarbetena till skollagen framgår vidare att huvudmannen efter denna tid är skyldig att försöka rekrytera lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av huvudmannens befintliga personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen.

Huvudmannen har inte försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd, geografi, religionskunskap och samhällskunskap i årskurs 7-9 och därmed inte tillgodosett så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser. Skolinspektionen bedömer därmed att det är en brist att huvudmannen inte sett till att undervisningen inom ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd, geografi, religionskunskap och samhällskunskap i årskurs 7-9 bedrivs av legitimerade och behöriga lärare.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning av elevs behov av särskilt stöd

Rektorn uppger i intervju att han initierar en utredning av särskilt stöd när en elev påbörjar sin skolgång på skolan. Elevhälsans personal och rektorn uppger vidare att samtliga elever utreds vid mottagande till skolan och att elevhälsan samråder vid utredningen. Personal från elevhälsan berättar vidare att utredningen av elevens behov av särskilt stöd görs tillsammans med eleven och vårdnadshavare. Ett åtgärdsprogram upprättas vid terminsstart och avslutas vid terminsavslut.

Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök hade två av skolans tio elever ett upprättat åtgärdsprogram. Av utredningen framgår att för de andra åtta eleverna har en pedagogisk utredning påbörjats och/eller utarbetas ett nytt åtgärdsprogram för de eleverna som var inskrivna på skolan föregående termin. Åtgärdsprogram förväntas vara upprättat inom två till åtta veckor.

Efter Skolinspektionens tillsynsbesök, och efter en begäran om komplettering, skickade huvudmannen in ytterligare sex åtgärdsprogram. Huvudmannen uppger i samband med kompletteringen att för de resterande två eleverna har skolan påbörjat en kartläggning och utredning av elevernas behov av särskilt stöd.

Beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av intervju med personal från elevhälsan och rektorn framgår att elev och vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas och att vårdnadshavare underättas om beslutet av det särskilda stödet. Av beslutet om särskilt stöd framkommer att det är rektorn som har fattat beslut om åtgärdsprogram och separata beslut om anpassad studiegång. Av åtgärdsprogrammen framgår också elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses, datum och vem som är ansvarig för uppföljningen och utvärderingen samt information om hur det går till att överklaga beslutet. Rektorn uppger i intervju att åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas var sjätte till åttonde vecka med lärare och speciallärare.

Efter begäran om komplettering skickade huvudmannen in pedagogiska utredningar för tre elever där rektorn beslutat om särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning. Av de pedagogiska utredningarna och åtgärdsprogrammen framgår att eleverna har en inlärningsproblematik och andra svårigheter samt vilket stödbehov eleverna har och hur det kan tillgodoses. Skolinspektionen ställde i samband med kompletteringen frågor om skolan försökt med mindre ingripande åtgärder innan rektorn fattade beslut om särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning. Av huvudmannens yttrande framgår att skolan inte försökt med mindre ingripande åtgärder för eleverna. Av yttrandet framgår dock att skolan bland annat genomfört en pedagogisk kartläggning och utredning av särskilt stöd, haft noggranna överlämningar från elevens tidigare skola samt haft regelbundna

utvärderingar och uppföljningar av det särskilda stödet för att kunna bedöma stödbehovet för den enskilda eleven.

För två elever på skolan har rektorn fattat beslut om åtgärdsprogram och ett separat beslut om anpassad studiegång. I besluten om anpassad studiegång anges det i vilken omfattning som eleverna deltar i skolverksamheten, till exempel att eleven endast ska gå i skolan på förmiddagen eller en timme om dagen. Det framgår dock inte hur den anpassade studiegången har utformats och vilka avvikelser som har gjorts från den timplan och undervisningstid som gäller för utbildningen, till exempel vilka ämnen eller delar av ämnen som har anpassats bort för eleven.

Särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutande åtgärdsprogram

Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök fanns det två upprättade åtgärdsprogram på skolan. Lärare och personal från elevhälsan uppger sammanstämmt i intervju att eleverna ges det särskilda stödet som framgår av de beslutade åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Vid utredning av särskilt stöd ska samråd ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till. Rektorn får dock inte överlåta sin beslutanderätt för vissa i skollagen angivna former av särskilt stöd, däribland särskilt stöd i form av enskild undervisning, särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan

undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att de särskilda skäl som kan åberopas för ett sådant beslut som avser enskild undervisning och särskild undervisningsgrupp är kopplade till möjligheten att skapa bättre förutsättningar att pedagogiskt hantera elevens stödbehov. Förutom inlärningsproblematik kan det handla om olika funktionsnedsättningar, språkproblem, beteendestörningar m.m. som kan ligga till grund för bedömningen att elevens behov bättre kan tillgodoses i en annan undervisningsgrupp än den ordinarie (prop. 2009/10:165 s. 292).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt som möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning (prop. 2009/10:165 s. 293).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen: 27 § om dokumentation av uppgifter, 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (31 § förvaltningslagen)

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Utredning av elevs behov av särskilt stöd, beslut om särskilt stöd, åtgärdsprogram och särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutande åtgärdsprogram

Av utredningen framgår inte annat än att rektorn startar en utredning av en elevs behov av särskilt stöd när eleven börjar på skolan, att elevhälsan samråder vid utredningen av särskilt stöd och att rektorn fattar beslut om det särskilda stödet för samtliga elever på skolan, innefattat beslut angående anpassad studiegång, enskild undervisning och särskild undervisningsgrupp. Det framgår vidare av utredningen att rektorn fattar beslut om särskild undervisningsgrupp och enskild undervisning om det finns särskilda skäl. Av utredningen framgår också att det särskilda stödet ges i enlighet med elevernas beslutade åtgärdsprogram. Ärendet ska därför avslutas i de delarna.

Skolinspektionen bedömer dock att verksamheten vid Dormsjöskolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav gällande beslut om särskilt stöd. Av utredningen framgår att de två besluten om anpassad studiegång, inklusive tillhörande åtgärdsprogram, inte innehåller information om vilka avvikelser som gjorts från timplanen. Det framgår bland annat inte vilka ämnen eller delar av ämnen som anpassats bort från eleven och i vilken omfattning som eleven ska undervisas i på skolan.

Av skollagen och förarbeten framgår att ett beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Beslutet om anpassad studiegång ska därmed innehålla de avvikelser som gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Det kan vara information om vilka ämnen eller delar av ämnen och i vilken omfattning skolan har anpassat studietiden i förhållande till den garanterade undervisningstiden för eleven. Mot bakgrund av förvaltningslagens regler ska beslut om anpassad studiegång därför ange vad beslutet innehåller, det vill säga vad som konkret har beslutats, samt en klagörande motivering.

Av skolans beslut om anpassad studiegång framgår det inte vilka avvikelser som gjorts från timplanen och information om vilka ämnen eller delar av ämnen som har anpassats bort och i vilken omfattning. Skolinspektionen bedömer därmed att det är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

AB Dormsjöskolans verksamhet vid Dormsjöskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga AB Dormsjöskolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare, lärarresurser och rektorn framgår att det är lärarna som planerar, ansvarar och bedömer undervisningen. Det framgår även att eleverna uteslutande undervisas i grupp av sina lärare. Lärare uppger i intervju att lärarresurserna uppgift på lektionerna är att stötta eleverna och att skapa trygghet. Vidare uppger lärare att lärarresurser vid enstaka tillfällen haft undervisning enskilt med elever, men att lärare alltid finns tillgängliga.

Rättslig reglering

I skollagen avses med begreppet undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

En legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erica Underwood

Beslutsfattare
Signerat av: Erica Underwood

X Peter Sjöberg

Föredragande
Signerat av: Peter Sjöberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Anneli Flygare Rydell medverkat.